

Obsah

Předmluva	9
1. ÚVOD	13
<i>(Jindřiška Perušičová)</i>	
Pandemický nárůst incidence a prevalence DM 2. typu	14
Epidemiologie diabetes mellitus 2. typu ve světě	14
Epidemiologie diabetes mellitus 2. typu v České republice	16
2. PATOGENETICKÉ POZNÁMKY K LÉČBĚ DIABETU 2. TYPU PERORÁLNÍMI ANTIDIABETIK	27
<i>(Štěpán Svačina)</i>	
2.1. Inzulínová rezistence a inzulínová deficiencie	27
2.1.1. Reverzibilní děje	27
2.1.2. Ireverzibilní děje	28
2.1.3. Diabetes 2. typu jako složka Reavenova metabolického syndromu	33
2.1.4. Patofyziologické mechanismy účinku antidiabetik	34
3. SULFONYLUREOVÁ ANTIDIABETIKA	37
<i>(Alena Šmahelová)</i>	
3.1. Historie léčby sulfonylureovými antidiabetiky	37
3.2. Sekrece inzulínu – poznámky k léčbě sulfonylureovými antidiabetiky	39
3.3. Současnost léčby sulfonylureovými antidiabetiky	41
3.3.1. Mechanismus účinku sulfonylureových antidiabetik	43
3.3.2. Klinická farmakologie sulfonylureových antidiabetik	50
3.3.3. Dávkování	53

3.3.4.	Limitace úspěšnosti léčby sulfonylureovými antidiabetiky ...	54
	Kontraindikace	54
	Nežádoucí účinky	55
	Selhání léčby sulfonylureovými antidiabetiky	57
	Interakce léků se sulfonylureovými antidiabetiky	59
3.3.5.	Přehled sulfonylureových antidiabetik	60
3.3.6.	Léčebná strategie	64
	Taktika léčby sulfonylureovými antidiabetiky	66
	Rozhodnutí o vhodném sulfonylureovém antidiabetiku	68
	Použití sulfonylureového antidiabetika u starších diabetiků	69
3.3.7.	Kombinovaná léčba sulfonylureovými antidiabetiky a inzulinem	72
3.4.	Budoucnost léčby sulfonylureovými antidiabetiky	74

4. METFORMIN A OSTATNÍ PERORÁLNÍ

ANTIDIABETIKA .....

(*Milan Kvapil*)

4.1.	Biguanidy – metformin	77
	Metformin	78
	Klinický efekt	79
	Nežádoucí účinky	80
	Kombinace s ostatními antidiabetiky	81
	Kontraindikace	83
	Indikace	83
	Metformin v UKPDS	84
	Metformin v prevenci rozvoje diabetu 2. typu	84
	Metformin a diabetická kardiomyopatie	85
4.2.	Inhibitory α -glukosidáz	85
	Akarbóza	86
	Klinický efekt	86
	Nežádoucí účinky	87
	Kombinace s ostatními antidiabetiky	87
	Kontraindikace	87
	Indikace	87
	Význam akarbózy v prevenci rozvoje diabetu 2. typu	88
4.3.	Rychlá inzulinová sekretagoga, glinidy, regulátory prandiální glykémie	88
	Poznámky k fyziologii	89
	Postprandiální hyperglykémie	90
	Mechanismus účinku a farmakologie	90
	Klinické studie	91
	Klinický efekt	91

Nežádoucí účinky	92
Kombinace s ostatními perorálními antidiabetiky	92
Indikace	93
4.4. Fixní kombinace perorálních antidiabetik	93
5. DERIVÁTY THIAZOLIDINDIONU	99
<i>(Jindřiška Perušičová)</i>	
5.1. Nová třída PAD	99
Mechanismus účinku thiazolidindionů	99
PPAR- γ	100
Vliv derivátů TZD na inzulinovou rezistenci a hyperglykémii	101
Deriváty TZD pro léčbu DM 2. typu	101
Vedlejší (nežádoucí) účinky glitazonů	103
Indikace léčby TZD (glitazony)	104
5.2. První zkušenosti českých diabetologů s léčbou rosiglitazonem	105
6. ANTIÖBEZITIKA V DIABETOLOGII	111
<i>(Štěpán Svačina)</i>	
6.1. Vztah obezity k diabetu	111
6.2. Postavení antiobezitik v léčbě obezity diabetiků	115
6.3. Historie farmakoterapie obezity	117
Katecholaminergní anorektika	118
Anorektika ovlivňující dostupnost serotoninu	118
6.4. Orlistat v léčbě diabetu	119
Orlistat v České republice	122
Je u diabetu 2. typu důležitější porucha metabolismu cukrů, či tuků?	123
Souhrn indikačních možností orlistatu	123
6.5. Sibutramin v léčbě diabetu	127
6.6. Obezita a prevence diabetu 2. typu	132
6.7. Závěr	134
7. PSYCHOLOGICKÉ ASPEKTY LÉČBY PERORÁLNÍMI ANTIÖBEZITIKY	135
<i>(Simona Perušičová)</i>	
7.1. Úvod	135
7.2. Zapomínání	137
7.3. Vytěšňování	139
7.4. Model psychiky	140
7.5. Z diabetologické ordinace	145

Pacient spontánně hovoří o důvodu, proč neužívá lék předepsaným způsobem	147
Pacient s pomocí lékaře hovoří o důvodu, proč neužívá lék předepsaným způsobem	150
Volba optimálních léčebných strategií	154
Shrnutí	157
8. KAZUISTIKY	159
<i>(Štěpán Svačina, Alena Šmahelová, Milan Kvapil)</i>	
8.1. Kazuistiky s užitím sulfonylureových antidiabetik	159
Sulfonylureové antidiabetikum v úvodu léčby u nově zjištěného diabetu 2. typu	159
Kombinovaná léčba sulfonylureovým antidiabetikem a thiazolidinem	160
8.2. Kazuistika s užitím metforminu	161
8.3. Kazuistiky s užitím antibezitik	162
Delší kazuistika obézní diabetičky	162
Krátká kazuistika obézního diabetika	163
Závěr ke kapitolám obézních diabetik	164
9. SHRUTÍ – ALGORITMUS LÉČBY PERORÁLNÍMI ANTIDIABETIKY	165
<i>(Jindřiška Perušičová)</i>	
Cíle léčby DM 2. typu	166
Strategie léčby DM 2. typu	169
Jak se rozhodovat při výběru perorálních antidiabetik	172
Intenzifikovaná léčba DM 2. typu	175
Algoritmus – definice	176
10. ZÁVĚR	179
<i>(Jindřiška Perušičová)</i>	
Literatura	181